

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/3774
614=127

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-101/1915/3916
Konu : Yazılı soru önergesi

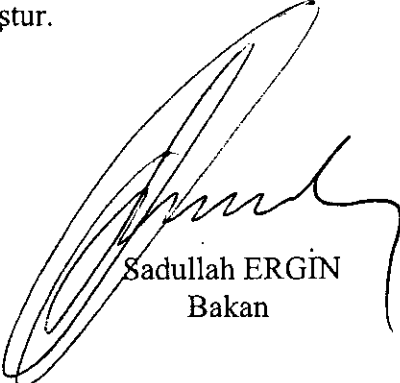
24.10.7/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/02/2012 tarihli ve A.01.0. KKB.0.10.00.00-7/3774-80048.sayıli yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 17/02/2012 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-776/767 sayılı yazı,
c) 08/03/2012 tarihli ve 810/1714 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3774 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-101/2523/5080
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2012

Sayın Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/3774 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında, kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi hekim tarafından yapılmaktadır. Hasta hükümlü veya tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir.

Kurumda görevli doktorun uygun görmesiyle hastaneye sevk edilen hastanın, hastanede görevli hekim tarafından verilen kararlara göre takip ve tedavisi sürdürülmektedir. Hasta, hekimin uygun görmesiyle yatırılarak veya ayakta tedavi görmektedir. Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tüm tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte olup, hekim kararlarına kurum idaresinin müdahalesi söz konusu değildir.

Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de, Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Revir hizmeti verilen ceza infaz kurumlarında, bu standarttaki bir sağlık biriminde bulunması gereken, hekimin uygun gördüğü tüm tıbbî cihaz, araç ve gereçlerle, 6 yataklı bir revir ve dış ünitesi bulunmakta olup, buralarda birinci kademe tıbbî müdahale ve tedaviler yapılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri, devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

II- Ceza infaz kurumlarında 15/05/2012 tarihi itibarıyla toplam 123.126 hükümlü ve tutuklu bulunmakta olup bunlardan sürekli hastalığı bulunan 342'sinin çeşitli hastalıkları bulunmaktadır. Bu hastaların toplam ceza infaz kurumu mevcuduna oranı binde 2,7 civarındadır.

Hasta hükümlülerin ihtiyaçlarının sağlık ve bakım merkezi anlayışıyla karşılanması amacıyla, Metris Ceza İnfaz Kurumu kampüsünde, öz bakım becerilerini yerine getiremeyenler için 90 kişilik, akıl hastalığı dışında ruhsal hastalıkları bulunanlar için 48

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kişilik olmak üzere, toplam 138 kişilik bir bölüm kurulmuştur. 30/03/2012 tarihi itibarıyla, Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakiller gerçekleştirilmeye başlanmış olup, anılan Kuruma 14/05/2012 tarihi itibarıyla ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç durumda olan ve şartları uyan 50 hükümlü sevk edilmiştir.

Bunun dışında ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç olan diğer tutuklu ve hükümlülerin de talepte bulunmaları halinde tıbbî gereklilik ve mevzuat doğrultusunda gerekli değerlendirmeler yapılarak Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakillerinin gerçekleştirilebileceği hususunda Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimatlar verilmiştir.

Ceza infaz kurumlarında bulunan ve cezası affedilebilecek derecede sürekli hastalık, sakatlık ve kocama halinde bulunanlar veya hastalığa maruz kalanlar ya da sürekli bir kişinin bakımı ile yaşantısını sürdürebilenler tespit edilerek sağlık kurulu raporu aldırılmakta; rapor doğrultusunda gerekli görülenlere ise, Adli Tıp Kurumundan rapor aldırılarak bu hükümlüler hakkında 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesi çerçevesinde ceza tehirine veya Anayasanın 104. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca affına yönelik işlemler titizlikle yerine getirilmektedir.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı tarafından cezaevlerinde bulunan ağır hasta hükümlülerle ilgili yürütülen çalışmaya katkı sağlamak amacıyla, söz konusu hükümlülerden cezasının hafifletilmesini veya kaldırılmasını gerektirecek derecede sürekli hastalık, sakatlık ve kocama hâlinde bulunanlar veya hastalığa maruz kalanlar ya da sürekli bir kişinin bakımıyla yaşantısını sürdürebileceklerle ilişkin veriler Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına üç ayda bir bildirilmektedir.

III- Çağdaş ceza infaz uygulamalarına paralel olarak, dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, koşullu salıverilmelerine bir yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin bakiye cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz edilmesine imkân sağlamak amacıyla, 6291 sayılı Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen 105/A maddesi, 11/04/2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, kanunun aradığı şartları taşıyan hükümlülerin ceza infaz kurumlarından tahliyeleri hâlen devam etmektedir.

Ülkemizde bulunan ceza infaz kurumlarının 15/05/2012 tarihi itibarıyla toplam kapasitesi 125.388 kişi olup, bu kapasiteye karşı ceza infaz kurumlarında toplam 123.126 hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır.

Kapasiteye göre oluşan mevcut fazlalıkla ilgili sorunun beş yıllık kısa vadede çözümü amacıyla hazırlanan plânlama gereğince; 2012 yılında 9.190 kişilik, 2013 yılında 14.856 kişilik, 2014 yılında 26.180 kişilik, 2015 yılında 19.000 kişilik ve 2016 yılında 8.650 kişilik olmak üzere toplam 203.143 kişilik kapasiteye ulaşılması, toplam 13.388 kişilik kapasitesi bulunan küçük ilçe ceza infaz kurumlarının da bu süreçte kapatılarak net 189.755 kişilik kapasiteye ulaşılması plânlanmaktadır.

IV- Ceza infaz kurumlarında sağlık hizmetleri, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun; Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük; Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 45/1 sayılı Genelge, Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız arasında imzalanan 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol; Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Müdürlüğü ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti arasında imzalanan 01/01/2009 tarihli Protokol; Bakanlığımız, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları arasında imzalanan 19/08/2011 tarihli Protokol hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

30/04/2009 tarihinde yürürlüğe giren Sağlık Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında imzalanan Protokol ile ceza infaz kurumları kampüsleri bünyesindeki sağlık birimleri, Sağlık Bakanlığınca uygun görülen hastanelere bağlanarak buralarda ceza infaz kurumu semt poliklinikleri açılmıştır. Diğer ceza infaz kurumlarında da, aile hekimliği uygulamaları kapsamında ceza infaz kurumlarının kapasiteleri göz önünde bulundurularak doktor görevlendirilmektedir. Protokolün 7. maddesinin B fıkrasının (a) bendi uyarınca; sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yeterli sayı ve nitelikte personel görevlendirilmesi Sağlık Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

V- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili olarak, "Bulaşıcı hastalıkların bildirim sistemi ve portör muayeneleri, son altı ay içinde hepatit B aşısı uygulamaları, tüberküloz, tıbbî atıklar, ambulans ve acil sağlık araçları ile ambulans hizmetleri, affedilebilecek derecede hasta ve bakıma muhtaç hükümlüler, özürlü durumu, hükümlü-tutuklu ilaç protokolü, hükümlü-tutuklu hastaların ilaçları, ecza dolabı, hastane hükümlü koğuşlarının rehabilitasyonu, hasta hükümlü bekleme odası, sağlıkta eğitim faaliyetleri yapılması, intiharların önlenmesi, su kesintileri ve su kesintisinde alınacak tedbirler, vektörlerle mücadele ve çöplerin bertarafı ve iâşe" konularında genel yazılar çıkartılarak Cumhuriyet başsavcılıkları ve kurum idarelerinin dikkatleri çekilmiştir.

Öte yandan, ceza infaz kurumlarının hükümlü ve tutuklular üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilebilmesi, bu kişilerin salıverilme sonrası normal hayata hazırlanmaları için tiyatro, müzik, resim, folklor, el becerileri, spor karşılaşmaları, satranç ve lisan kursları, konferans, konser gibi çeşitli sosyal-kültürel çalışmalar düzenlenmektedir.

VI- İnsan Hakları Dernekleri aracılığıyla Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne iletilen 258 kişilik hasta hükümlü ve tutuklu listesinden, 14'ünün belirtilen ceza infaz kurumlarında kayıtlarına rastlanmadığı, 18'inin mükerrer olarak yazıldığı, 63'ünün çeşitli tarihlerde tahliye edildiği, 5'inin vefat ettiği anlaşılmış olup, geriye kalan 158 hükümlü ve tutuklunun ise rahatsızlıklarına ilişkin tedavilerine, tıbbî gereklilik ve mevzuata uygun şekilde devam edilmektedir.

2002 ilâ 2006 yılları arasında, ceza infaz kurumlarında 522 kişinin hayatını kaybettiği, 2007 ilâ 2011 yılları arasında hastalık nedeniyle, hastanede 673, ceza infaz kurumunda 191, ceza infaz kurumu dışında, duruşma esnasında kalp krizi geçirmek suretiyle 1 olmak üzere toplam 865 hükümlü ve tutuklunun hayatını kaybettiği, 218'inin 2011 yılı içinde gerçekleştiği, Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

VII- 30/04/2009 tarihli Protokol kapsamında, hükümlü ve tutuklu mevcudu ile kurum personeli ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişi sayısının toplamı 5000'i aştığı kampüsler bünyesinde "ceza infaz kurumu semt polikliniği" şeklinde hizmet verilmektedir.

1000 ve üzerinde tutuklu ve hükümlü bulunan her kuruma aile hekimliği pozisyonu ihdas edilerek sağlık hizmeti sunulmaktadır. Hükümlü ve tutuklu sayısı 1000'e kadar olan kurumlar ise durumu uygun olan en fazla üç aile hekimine bağlanmakta ve ilgili aile hekimi sağlık hizmetini gezici sağlık hizmeti kapsamında vermektedir.

Aile hekimliği uygulamasına geçilmemiş illerde hükümlü ve tutuklu ile personel sayısı 1000'in üzerinde olduğu kurumlarda haftada 5 tam gün, 500 ilâ 1000 arasında olan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kurumlarda haftada 5 yarım gün, 500'ün altında olan kurumlarda haftada 2 yarım gün tabipli sağlık hizmeti verilmektedir. Bu hizmetleri veren personelin il sağlık müdürlüklerince görevlendirilmesi yapılmakta olup, sayıları hakkında Bakanlığımızda herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Ankara-Sincan, İstanbul-Silivri, İstanbul-Maltepe ve Kocaeli Ceza İnfaz Kurumları Kampüsleri bünyesindeki semt poliklinikleri bulunmakta olup, bu birimler Sağlık Bakanlığınca durumu en uygun görülen Devlet hastanelerine bağlanarak hizmet vermektedir.

15/05/2012 tarihi itibarıyla Silivri Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde 8.395, Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde 4.162, Maltepe Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde 4.293, Kocaeli Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde ise 2.616 hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır.

Hükümlü ve tutukluların hastaneye sevkleri tıbbî gerekliliklere göre doktorun takdirinde yapılmakta olup, hastaneye sevk edildiği hâlde hastaneye götürülmeyen hasta hükümlü ve tutuklulara ilişkin Bakanlığımızda istatistik veri bulunmamaktadır.

VIII- Ülkemizde 15/05/2012 tarihi itibarıyla 376 adet ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Anılan Protokol kapsamında, 15/05/2012 itibarıyla 358 ceza infaz kurumunda aile hekimliği uygulamasına geçilmiş olup, bu ceza infaz kurumlarında toplam 110.180 hükümlü ve tutuklu barındırılmaktadır.

Protokol kapsamında, aile hekimliği uygulamasına geçilmemiş 18 ceza infaz kurumu bulunmakta olup, bu kurumların 12'sinde Bakanlığımıza bağlı kadrolu hekim görev yapmaktadır. Kurum tabibi olmayan yerlerde ise haftanın belli günlerinde Sağlık Bakanlığınca bağlı tabipler kuruma gelerek hizmet sunmakta, hükümlü ve tutukluların sevkinde ihtiyaç doğması durumunda 112 Acil Servis hizmetlerinden yararlanılmaktadır.

Protokol hükümleri gereğince, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında görev yapan tabip ve dış tabiplerinin kadroları kendi talepleri dikkate alınarak Sağlık Bakanlığınca devredilmiştir. Ancak, ceza infaz kurumlarında, ilgili Protokol gereği Sağlık Bakanlığınca geçme talebinde bulunmayan, Akhisar Kapalı, Ankara Açık, Antalya E Tipi Kapalı, Dalaman Açık, Gaziantep E Tipi Kapalı, Gebze M Tipi, Gürün Kapalı, İskenderun M Tipi Kapalı ve Açık, Kahramanmaraş E Tipi, Metris 1 Nolu T Tipi Kapalı, Niğde Açık, Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında 1'er, Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 2 olmak üzere 14 pratisyen hekim görev ifa etmekte, ayrıca Adana F Tipi, Bursa H Tipi, İzmir Kapalı ve Muğla E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda birer olmak üzere toplam 4 dış tabibi görev yapmaktadır.

Belirtilenler dışındaki ceza infaz kurumlarında Sağlık Bakanlığı tarafından görevlendirilen ve zaman zaman sayıları değişen doktorlar görev yapmakta olup, buna ilişkin Bakanlığımızda istatistik veri bulunmamaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde, 196 sağlık memuru kadrosu bulunmakta olup, hemşire, hasta bakıcı ve benzeri kadro bulunmamaktadır. Sağlık memurlarına ayrılan 198 kadronun 139'u dolu, 59'si ise boştur.

Ayrıca, semt polikliniği şeklinde hizmet verilen kurumlarda, anılan Protokol gereğince il sağlık müdürlüklerince; sağlık memuru, hasta bakıcı, sağlık teknisyeni ve hemşire unvanında personel görevlendirilmektedir.

IX- Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünde bulunan toplam 240

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

cezaevi tabibi kadrosunun 15'i dolu, 225'i boş bulunmakta olup, anılan Protokol gereği sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığına devredildiğinden, boş tabip kadrolarına atama yapılmamaktadır.

X- Ceza infaz kurumlarında sağlık hizmetlerinin yürütülmesini sağlayan ilgili Protokol hükümlerine göre her türlü tıbbî donanım, fizikî mekan, araç ve gereçler Bakanlığımızca karşılanmakta, nitelikli personel görevlendirmesi ise Sağlık Bakanlığınca yapılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarının ihtiyacına binaen her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda yer verildiği miktarda, hasta nakil ambulansı satın alınmakta olup, 04/04/2012 tarihi itibarıyla, 33 ambulans ceza infaz kurumlarında hizmet vermektedir.

Hasta nakil araçlarının satın alma işlemi, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü aracılığıyla gerçekleşmekte ve satın alınması düşünülen hasta nakil araçları için Devlet Malzeme Ofisinin bu yönde hazırladığı teknik şartnamede belirtildiği şekilde tüm ekipmanların uygunluğu kontrol edilmektedir. Öte yandan; mevcut hasta nakil araçlarında ekipman yönünden eksikler bulunması hâlinde ise yürürlükteki yönetmelik hükümlerine göre eksiklerin giderilmesi ve bu yönde ilgili ceza infaz kurumu tarafından Uygunluk Belgesinin alınması sağlanmaktadır.

Hasta nakli için çağrılan ambulanslarda doktor bulundurup bulundurmamak, Ambulanslar ve Acil Sağlık Araçları İle Ambulans Hizmetleri Yönetmeliğine göre ambulans hizmetini veren kurumun uhdesindedir.

XI- 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanunun 5727 sayılı Kanunla değişik 2. maddesinin ikinci fıkrasında, yaşlı bakım evlerinde, ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde, cezaevlerinde, şehirlerarası veya uluslararası güzergâhlarda yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertelerinde, tütün ürünleri tüketilmesine mahsus alanlar oluşturulabileceği ancak bu alanlara onsekiz yaşını doldurmamış kişilerin giremeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, ceza infaz kurumlarının güvenlik tedbirleri bakımından özellik arz eden yerler olduğu göz önünde bulundurularak, anılan Kanunun uygulanması amaçlanmış, uygulanan güvenlik tedbirlerinde bir zafiyet teşkil etmeyecek şekilde kurumların iç yönetmeliklerinde belirlenen hükümlere de riayet edilerek; hükümlü ve tutuklulardan sigara içenlerle içmeyenlerin ayrı koşullarda barındırılmasına yönelik çalışmalar yapılması; hamile ve çocuklar ile kanser hastalığı, immün sistem yetersizliği, akciğer hastalıkları, tıkalı kalp damar ve damar hastalığı olanların sigara dumanından etkilenmemeleri için gerekli tedbirlerin alınması, bu konuda mağduriyete sebebiyet verilmemesi yönünde gereken özen ve hassasiyetin azamî ölçüde gösterilmesi hususunda Cumhuriyet başsavcılıklarının dikkatleri çekilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan